

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

Institutionen för Hälsovetenskaper

OMTENTAMEN

Kurs I patientens värld – evidensbaserad vård II

Delkurs Salstentamen I

Kurskod OM335G

Högskolepoäng för tentamen 1,5 hp

Datum 2026-04-13

Skrivtid 08.15-12.30

Ansvarig lärare: Åsa Gamgam Leanderz Examinator: Veronika Karlsson

Berörda lärare: Liselotte Malm

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Skriv direkt i tentan.
- Om utrymmet inte räcker till på en fråga, **använd lösblad** (lägg till en markering).
- **Skriv läsligt!** Kan vi inte läsa ditt svar kan vi inte ge dig några poäng!
- Förklara eventuella förkortningar du använder dig utav.
- I flervalsfrågor, ringa in endast ett svar.

Skriv helst med blyerts, svart eller mörkblå penna.

- Anvisningar
- Skriv fullständigt namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Skriv endast på framsidan av papperet.
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: För betyget Godkänd krävs minst 60 % korrekta svar på kursmålet; redogöra för symptom och tecken samt evidensbaserad vård vid endokrina och respiratoriska sjukdomar. Godkänd 30 poäng, Max 50 poäng

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

Omtentamen OM335G, Endokrina sjukdomar, 25 p

Flervalsfrågor (1 poäng(p)/rätt svar)

1. Vilken fotbedömning ingår vid diabetes? (1p)

- a) Kontroll av skor och ortoser
- b) Bedömning av hud, cirkulation och neurologi
- c) Enbart neurologisk testning
- d) Enbart palpation av fotpulsar

2. Vad kan lipohypertrofi leda till? (1p)

- a) Ökad absorption av insulin
- b) Oförutsägbara blodsockernivåer
- c) Minskad risk för hypoglykemi
- d) Ökad kapillärbildning

3. Hur förebyggs lipohypertrofi? (1p)

- a) Genom snabb infusion av glukos
- b) Genom rotering av injektionsställen
- c) Genom byte till långverkande insulin
- d) Genom att massera injektionsområdet

4. Vilken behandling ges vid hypoglykemi om patienten är vaken och kan svälja? (1p)

- a) Glukagon i.m.
- b) Intravenöst glukos
- c) Snabbverkande kolhydrater per os
- d) Salta kex och vatten

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

5. Vilken åtgärd ges vid hypoglykemi när ingen i.v. access finns? (1p)

- a) Glukagon i.m./s.c.
- b) Insulin s.c.
- c) NaCl infusion
- d) Calcium i.v.

6. Vilket område av hälsosamtalet kan påverkas negativt av diabetes men ofta förbises? (1p)

- a) Munhälsa
- b) Sexuell hälsa
- c) Sömncykler
- d) Vaccinationsstatus

7. Vilket kliniskt tecken kan tyda på ketoacidosis? (1p)

- a) Bradypné
- b) Kussmaul-andning
- c) Muntorrhet utan ketoner
- d) Hypotermi

8. Vilket läkemedel är förstahandsval vid typ 2-diabetes utan kontraindikationer? (1p)

- a) Metformin
- b) Insulin direkt
- c) Glukagon
- d) Betablockerare

9. Vilken komplikation är mikroangiopatisk? (1p)

- a) Hjärtinfarkt
- b) Stroke
- c) Retinopati
- d) Claudicatio intermittens

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

10. Varför ska patient med typ 1-diabetes aldrig avstå insulin helt? (1p)

- a) Risk för proteinbrist
- b) Risk för ketoacidosis
- c) Risk för Cushings syndrom
- d) Risk för hypotyreoos

11. Vilken egenskap har glukagon? (1p)

- a) Sänker blodsocker
- b) Höjer blodsocker
- c) Stimulerar insulinsyntes
- d) Minskar glukoneogenes

12. En 32-årig man med typ 1-diabetes hittas medvetslös. Du misstänker hypoglykemi.

Vilken åtgärd är korrekt? (1p)

- a) Ge saft via munnen
- b) Ge glukos i.v.
- c) Ge insulin s.c.
- d) Avvakta och kontrollera efter 30 min

13. En patient med typ 2-diabetes har feber 39°C och äter dåligt. Hen överväger att hoppa över insulin "för jag äter ju inget".

Vilket råd är korrekt? (1p)

- a) Insulin ska pausas under feber
- b) Insulinbehov minskar under infektion
- c) Insulin ska fortsätta och blodsocker kontrolleras oftare
- d) Endast kostregim krävs vid feber

Namn: _____

Personnummer: _____

14. Vilken hudförändring är typisk vid Cushings syndrom? (1p)

- a) Fjällande hud
- b) Rödviolenta striae
- c) Tjock och hård hud
- d) Avsaknad av svettning

15. Vilket symptom är typiskt för hypotyreos? (1p)

- a) Värmeintolerans och svettningar
- b) Viktnedgång och ökad aptit
- c) Trötthet och frusenhet
- d) Tremor och hjärtklappning

16. Hur bör sjuksköterskan närma sig ämnet sexuell hälsa vid misstänkt hypofyssvikt? (1p)

- a) Endast om patienten själv tar upp ämnet
- b) Genom ett neutralt och professionellt förhållningssätt
- c) Genom att undvika ämnet för att inte väcka obehag
- d) Genom att fokusera på fertilitet snarare än sexualitet

17. En patient med Addisons sjukdom har kräkningar och kan inte behålla sina tabletter. Vilket råd ska ges? (1p)

- a) Avvakta tills kräkningarna går över
- b) Fördubbla nästa dos tabletter
- c) Kontakta akutmottagning omedelbart
- d) Dricka extra vätska hemma

18. Vilket av följande är ett typiskt fysiskt tecken vid akromegali? (1p)

- a) Viktminskning
- b) Minskad skostorlek
- c) Förstorade händer och fötter
- d) Tunnare hud

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

Omtentamen OM335G, Respiratoriska sjukdomar, 25 p

Flervalsfrågor (1poäng(p)/rätt svar)

21. Vilken ställning hjälper patienten bäst att använda hjälpmuskulatur vid andnöd? (1p)

- a) Liggande med höjd huvudända
- b) Sittande upprätt med framåtlutad överkropp
- c) Sidoläge med kuddstöd
- d) Magläge

22. Hur kan sjuksköterskan ge trygghet till en patient som är orolig vid andnöd? (1p)

- a) Tala lugnt, befinna sig hos patienten och guida andning
- b) Lämna rummet ofta för "space"
- c) Be patienten hålla andan
- d) Undanhålla information om tillståndet

23. En patient med akut andnöd är mycket orolig och hyperventilerar. Vilken omvårdnadsåtgärd är mest korrekt? (1p)

- a) Ge långa och detaljerade instruktioner
- b) Lämna patienten ensam för att minska stimuli
- c) Tala lugnt, stanna hos patienten och guida i lugn andning
- d) Uppmana patienten att ignorera andningen

24. Vilket symptom är typiskt för astma? (1p)

- a) Pipande eller väsande andning
- b) Purulent upphostning
- c) Långsam andning
- d) Sväljningssvårigheter

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

25. Vilket symtom är vanligast vid pneumoni hos vuxna? (1p)

- a) Feber, hosta och andfåddhet
- b) Genomskinlig upphostning
- c) Torrhosta utan feber
- d) Långsam, väsande andning

26. Vilket tecken, symtom kan äldre patienter med pneumoni visa, som skiljer sig från yngre patienter? (1p)

- a) Plötslig förvirring, ökad AF.
- b) Ökad aptit
- c) Minskad törst
- d) Muskelvärk

27. En 21-årig patient söker akut för andnöd. Patienten är orolig, sitter framåtlutad och kan endast tala i korta meningar. Andningsfrekvensen är 34/min och SpO₂ är 91 % på luft. Vilket symtom talar starkast för ett allvarligt astmaanfall? (1p)

- a) Förhöjd kroppstemperatur
- b) Begränsad talförmåga på grund av dyspné
- c) Torr hosta
- d) Ökad slemproduktion

28. Vilket symtom är typiskt för en patient med **långt framskriden KOL**? (1p)

- a) Uttalad dyspné
- b) Snabb viktuppgång
- c) Torrhosta utan slem
- d) Genomskinlig slemproduktion

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

29. Vilket kliniskt tecken är mest typiskt för en **nydiagnostiserad KOL**? (1p)

- a) Normal andningsfrekvens i vila
- b) Kronisk hosta
- c) Plötsliga, reversibla symtomepisoder
- d) Uttalad allergihistoria

30. Vilken anamnesuppgift är mest typiskt för astma jämfört med KOL? (1p)

- a) Gradvis ökande dyspné över flera år
- b) Dagliga symtom utan variation
- c) Symtom endast vid ansträngning
- d) Ihållande slemhosta året runt

31. Vilken kombination av symtom talar mest för KOL snarare än astma? (1p)

- a) Episodisk andnöd, allergi, nattliga symtom
- b) Snabb symtomlindring efter vila
- c) Lång rökbakgrund, konstant dyspné
- d) Andnöd vid kall luft och ansträngning

32. Vilken observation är viktigast för sjuksköterskan att följa hos en patient med svår astma eller KOL? (1p)

- a) Hudens färg och temperatur
- b) Patientens aptit
- c) Andningsfrekvens och andningsarbete
- d) Dygnsdiures

